

O d l i š n é s t a n o v i s k o
v zmysle § 6 ods. 8 zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene
a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
k uzneseniu Súdnej rady Slovenskej republiky
č. 230 z 27. januára 2014

1. K požiadavke na urýchléné legislatívne obnovenie inštitútu justičného čakateľa

Prvou časťou uznesenia, o ktoré tu ide, sa Súdna rada Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) prakticky prihlásila k zavedeniu (obnoveniu) inštitútu justičného čakateľa ako overeného spôsobu pri výbere budúcich sudcov.

Aj keď argumenty prednesené niektorými členmi súdnej rady v prospech zavedenia inštitútu justičného čakateľa, uprednostňujúce ciele prípravu uchádzačov o sudcovskú funkciu v justičnom prostredí, majú čiastočne svoje opodstatnenie, považujeme prijaté uznesenie za predčasné, pretože mu nepredchádzala náležitá odborná verejná diskusia (rokovanie o tejto otázke nebolo ani zaradené do programu zasadnutia súdnej rady) a podrobná analýza poznatkov o aplikácii platnej právnej úpravy týkajúcej sa výberových konaní na funkciu sudcu. Okrem toho členovia súdnej rady neboli oboznámení s informáciami obsahujúcimi závažné argumenty proti uvedenému inštitútu, preferujúcemu tzv. kariérneho sudcu. Ide o názory významných právnických osobností, ktoré boli vyslovené v diskusii k tejto otázke v Českej republike.

Považujeme za vhodné priblížiť tieto názory formou citácie časti článku Kateřiny Šimáčkovej (aktuálne už sudkyne Ústavného súdu Českej republiky) s názvom „Jak vybírat ty správné soudce“ (http://www.simackova.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=22&Itemid=34).

Ide o nasledovnú časť článku :

- Oproti tomu se Zdeněk Kühn staví za názor, že „středoevropská soudcovská tradice je tradičně formována kariérní justicí, jejíž soudci celý svůj profesní život zasvětili justici. Tento model vychází z myšlenkového modelu soudce 19. století, předjímajícího aplikaci práva jako činnost převážně byrokratickou ... Klasický kontinentální model kariérního soudnictví ... musí vést ke zvýšené konformnosti justičního kandidáta ... je formován zastaralým systémem založeným na byrokratických a dogmatických hodnotách. Tento systém nepřímo podporuje soudce ve vyhýbání se řešení hodnotových a meritorních otázek a ve směřování spíše k rozhodování na základě formalistických a procedurálních argumentů.“

Ivana Janů v odlišném stanovisku k nálezů Ústavního soudu ČR Pl. ÚS 18/06 prosazuje názor, že „soudnictví by mělo být otevřenou soustavou, do které mají přístup též osobnosti z ostatních právnických profesí, zejména advokacie, státního zastupitelství, akademické obce. Tak malá země jako je Česká republika si nemůže dovolit, aby prostředí, ze kterého se mohou soudci rekrutovat, bylo nelogicky zužováno. Rovněž Eliška Wágnerová se domnívá i v návaznosti na opuštění vypjatého právního pozitivismu v rozhodování evropských soudů, že „životem nedotčený soudce už není žádán. Protože právo přestalo být jen vědou o sobě samém, nýbrž je o životě, musí život znát i jeho interpret.“ K těmto názorům by se asi přiklonil i Hegel, který konstatoval, že „důvodem proti veřejnosti právního systému byla vždy důstojnost pánů soudců, kteří se nechtějí každému ukazovat a považují se za ochránce práva, do něhož nemají laikové proniknout.“ -

2. K upozorneniu na budúce zohľadňovanie, či uchádzač o funkciu sudcu prišiel profesionálne do kontaktu s aplikáciou časti odvetví tzv. pozitívneho práva

Touto časťou uznesenia súdna rada sformulovala pravidlo, podľa ktorého pri rozhodovaní o návrhoch na vymenovanie kandidáta do funkcie sudcu zohľadní aj či uchádzač prišiel profesionálne do styku s aplikáciou občianskeho, obchodného, trestného a administratívneho práva.

Zastávame názor, že prijatie takéhoto pravidla je v priamom rozpore s platnou právnou úpravou, a to konkrétne s pravidlami výberových konaní na funkciu sudcu obsiahnutých v ust. §§ 28 a 29 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov a s predpokladmi na výkon funkcie sudcu uvedenými v § 5 a v § 11 ods. 2 a 3 tohto zákona. Navyše v prípade obsadzovania sudcovskej funkcie na Najvyššom súde Slovenskej republiky, na krajských súdoch a Špecializovanom trestnom súde uvedené pravidlo kumuláciou označených právnych odvetví zjavne zužuje zákonný predpoklad pre ustanovenie do tejto funkcie, ktorým je právnická prax v určenom rozsahu, teda nie prax vo vybraných právnych odvetviach. Nehľadiac na to, že prijaté pravidlo nerešpektuje základnú požiadavku tzv. morálky práva, (t. j. bližšie vymedzenie, čo má byť považované za prax v určených právnych odvetviach a v akom rozsahu – teda jeho aplikačnú vykonateľnosť), považujeme za potrebné zdôrazniť, že súdna rada nemá právomoc meniť zákonné pravidlá, či prijímať nové pravidlá, ktoré musia mať zákonnú formu, a teda osvojovať si právomoc, ktorá nepochybne patrí orgánu zákonodarnej moci.

Mgr. Dušan Čimo, v. r.

JUDr. Rudolf Čirč, v. r.